

تاریخ در اینترنت

قسمت یازدهم

○ میرهادی حسینی

عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت معلم تهران

<http://www.ttu-flh.com/hoseini>

توسط ا. کنورچی^۱، ژ. هرمان^۲ (استاد تاریخ باستان دانشگاه برلین در آلمان، مدیر سابق مؤسسه تاریخ باستان و باستان‌شناسی، عضو فرهنگستان‌های برلین، ورسای، صوفیه و کیف) و ا. زورچر^۳ (استاد تاریخ چین در گروه چین‌شناسی دانشگاه لیدن و عضو آکادمی علوم سلطنتی هلند) تدوین و گردآوری شده است. در این جلد مطالب متنوعی از جمله تاریخ آشوریان، بابلیان، قبایل ایرانی و امپراتوری ایران، سلوکیان، پارتیان، ساسانیان و اعراب قبل از اسلام ذکر شده است.

بخش تاریخ ایران قبل از اسلام توسط جراردو گنولی^۴ از ایتالیا، دانامایف^۵، گنادی کوشلنکو^۶، جوزف ولسکی^۷ و فیلیپ گیگنوکس^۸ تهیه شده است. بخش تاریخ شبه‌جزیره عربستان توسط عبدالرحمان الانصاری، استاد تاریخ پیش از اسلام و باستان‌شناسی شبه‌جزیره عربستان از کالج هنر دانشگاه پادشاهی سعودی، تنوین و توسط ریچارد ن. فرای، استاد بازنشسته تاریخ ایران باستان دانشگاه هاروارد مورد بازبینی قرار گرفته است. بخش ششم از جلد سوم به تاریخ آسیای مرکزی و قبایل بلوی ایرانی در آسیای مرکزی اشاره شده و توسط ر. ن. فرای تدوین شده است.

۴. جلد چهارم:

جلد چهارم با عنوان «از قرن هفتم تا قرن شانزدهم میلادی» توسط چهار محقق گردآوری شده است. این چهار پژوهشگر عبارتند از:

○ محمد عدنان البخیت (استاد تاریخ اسلام و رئیس دانشگاه البیت اردن) -
○ ل. بازین^۹ (استاد تاریخ فرهنگی و فلسفه ترکی و ترک - مغولی، استاد بازنشسته دانشگاه سوربن پاریس و مدیر مرکز مطالعات تاریخ و فلسفه ترکی) -

○ س. م. کیسوکو^{۱۰} (استاد تاریخ از کشور مالی)

○ آ. آ. کامل^{۱۱}

جلد چهارم به ظهور اسلام و گسترش آن می‌پردازد.

۵. جلد پنجم:

جلد پنجم با عنوان «از قرن شانزدهم تا قرن هجدهم» توسط پ. بورک^{۱۲} (استاد تاریخ دانشگاه کمبریج) و اینالسلیک^{۱۳} (استاد تاریخ عثمانی دانشگاه ییلکت ترکیه، استاد بازنشسته گروه تاریخ دانشگاه شیکاگو) تهیه شده است.

ب) پیوند Researcher Network

این پیوند خود حاوی سه بخش است:

۱. پیوند Description of the project، توضیحاتی را در مورد این پروژه ارائه می‌دهد.

۲. پیوند international scientific commission، فهرست کامل اعضای کمیته علمی ناظر بر این پروژه را معرفی می‌کند. در حال حاضر دکتر هامونت^{۱۴}، از کشور بلژیک ریاست این کمیته را به عهده دارد.

مجموعه تاریخ بشر توسط یونسکو:

در دو شماره قبل (تاریخ در اینترنت، قسمت نهم) مطالبی پیرامون پژوهش‌های تاریخی توسط سازمان علمی و فرهنگی یونسکو مطرح شد. در آن شماره، یکی از پروژه‌های تاریخی یونسکو با عنوان «مجموعه تاریخ تمدن‌های آسیای مرکزی» معرفی گردید. در این شماره، یکی دیگر از پروژه‌های تاریخی یونسکو با عنوان «مجموعه تاریخ بشر» معرفی می‌گردد. ابتدا برای آشنایی با این پروژه به آدرس زیر در اینترنت وارد شوید:

<http://www.unesco.org/culture/humanity/>

این مجموعه علمی شامل هفت جلد است. پس از ورود به سایت اصلی این پروژه به پیوندهای سمت چپ توجه کنید:

الف) پیوند volumes

این پیوند ما را با کلیه مجلدات هفت گانه این پروژه آشنا می‌سازد. تاکنون مطالب پنج جلد آن در اینترنت معرفی شده و دو جلد باقی مانده آماده نشده است. کلیه این مجلدات با دیباچه‌ای از فدریکو مایور^{۱۵}، مدیر عمومی یونسکو آغاز می‌گردد.

۱. جلد اول:

جلد اول با عنوان «پیش از تاریخ و آغاز تمدن‌ها» توسط س. ژ. لایت^{۱۶} و با همکاری آ. دانی^{۱۷} (استاد تاریخ دانشگاه اسلام آباد پاکستان و مدیر مرکز مطالعات تمدن‌های آسیای مرکزی)، ل. لورنز^{۱۸} (مدیر گروه تاریخ باستان دانشگاه مکزیک) و ب. نانو^{۱۹} از کشور غنا تدوین شده است. این جلد در دو بخش اصلی گردآوری شده است.

جلد اول - بخش اول به پیش از تاریخ می‌پردازد. در این بخش دوره «هومو هابیلی»^{۲۰} و دوره هومو اریکتوس^{۲۱} توضیح داده شده است. در همین بخش به استقرار نخستین انسان‌ها در آفریقا، اروپا، غرب آسیا، شمال آسیا و آنتونزی اشاره شده است. از دیگر مطالب این بخش دوره «نئاندرتالسیس»^{۲۲} و کاوش‌های باستانی از این دوره است.

در اواخر این بخش به دوره «ساپین»^{۲۳} و آغاز دوره هنر اشاره شده است. جلد اول - بخش دوم، تشکیل نخستین دولت‌ها^{۲۴} را مد نظر قرار داده است.

۲. جلد دوم:

جلد دوم با عنوان «از هزاره سوم تا قرن هفتم پیش از میلاد»^{۲۵} توسط دو محقق به نام آ. دنی و ژ. پ. موهن^{۲۶}، مدیر موزه باستان فرانسه گردآوری شده است. در این جلد مطالبی پیرامون تاریخ باستانی بین‌النهرین، ایران باستان و افغانستان آمده است.

۳. جلد سوم:

جلد سوم با عنوان «از قرن هفتم پیش از میلاد تا قرن هفتم میلادی»^{۲۷}

<http://www.ucpress.edu/books/HCS.ser.html>

در این صفحه با کتب زیر می‌توانید آشنا شوید:

۱. تکامل تاریخی عصر هلنی، تألیف پیتر گرین.^{۳۰}
۲. تاریخ و فرهنگ هلنی، تألیف پیتر گرین.
۳. تفوق بر امپراتوری: توسعه امپراتوری روم در شرق از ۱۴۸ تا ۶۲ قبل از میلاد، تألیف روبرت کالت مارکس.^{۳۱}
۴. استقرار هلنیسم در اروپا، ایسلند و آسیای صغیر، تألیف گنزل مدلسون کاهن.^{۳۲}

ایران باستان:

در شماره‌های قبل، پایگاه‌های مربوط به ایران باستان، به طور جسته و گریخته مطرح شد. با توجه به اصلاحات و روزآمد شدن اینترنت، کاربران شاهد پایگاه‌های جدیدتری خواهند بود در این شماره به تعداد دیگری از این سایت‌ها اشاره می‌شود.

۱. پایگاه کاروان سرا

پایگاه توریستی کاروان سرا، کاربران را با تاریخ ایران دوره هخامنشی آشنا می‌سازد.
ابتدا به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.carvanserai-tours.com/perspepolis.htm>

این سایت، ضمن ارائه تصاویری از بناهای ایران باستان، اطلاعاتی را هم در زمینه راه‌های باستانی ایران، شکوه ایران، شهرهای باستانی ایران و اسکندر در ایران ارائه می‌دهد.

۲. پایگاه Persian outpost

پایگاه اینترنتی Persian outpost یک مجله اینترنتی است که توسط گروهی از ایرانیان خارج از کشور راه‌اندازی شده است. آدرس زیر ما را به بخش تاریخ ایران باستان در این پایگاه متصل می‌کند.

<http://www.persianoutpost.com/htdocs/iranhistory.htm>

بخش کتاب فروشی این پایگاه نیز به معرفی کتب تاریخی در حوزه ایران می‌پردازد. ابتدا به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.persianoutpost.com/htdocs/BookShop.html>

در این صفحه کتب زیر معرفی شده‌اند:

○ از ایران باستان تا ایران معاصر، تألیف رضا لاجوردیان، انتشارات Mage.

○ عصر طلایی ایران، اثر ریچارد نلسون فرای.

○ ایران و ظهور رضاشاه: از فروپاشی قاجار تا حکومت پهلوی، تألیف سیروس غنی.

○ جامعه و دولت در ایران: افول قاجارها و ظهور پهلویان (مطالعات خاورمیانه معاصر)، تألیف هما کاتوزیان

○ ایران باستان: از ۵۵۰ تا ۶۵۰ میلادی، تألیف جوزف وسیهوفر.^{۳۳}

○ ایران باستان، تألیف جان کارتیس^{۳۴}، انتشارات دانشگاه هاروارد.

○ تاریخ امپراتوری ایران، تألیف آرتور. ت. اومستد^{۳۵}، انتشارات دانشگاه شیکاگو.

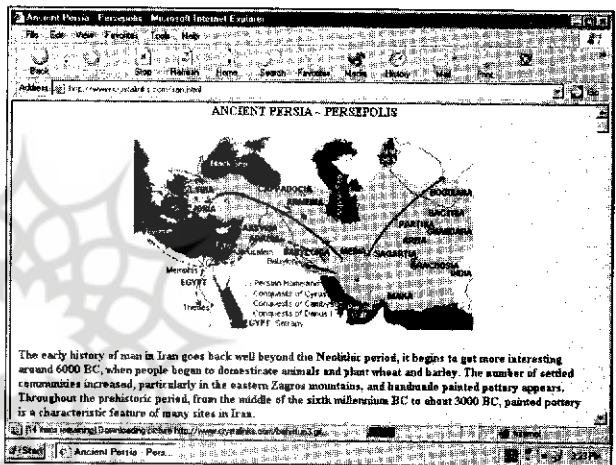
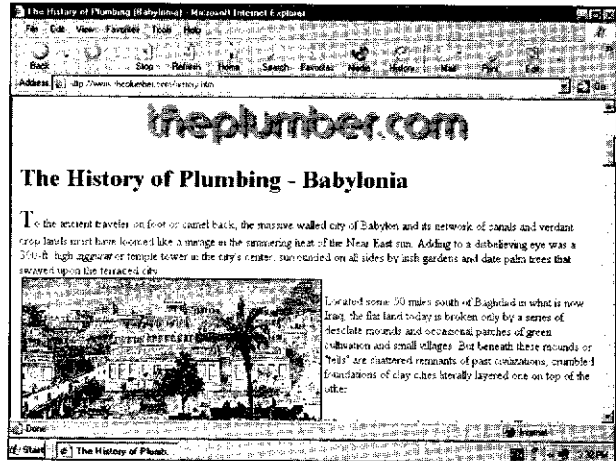
○ ملیت ایرانی و زبان فارسی، مؤلفان: شاهرخ مسکوب و جان پری^{۳۶}، مترجم: م. س. هیلمن^{۳۷}، طراح: علی بنوعیزی، انتشارات mage

۳. پایگاه کریستالینک

پایگاه تاریخی کریستالینک^{۳۸}، توسط خانم الیا کریستال^{۳۹}، تأسیس شده است. برای آشنایی با این پایگاه به آدرس زیر در اینترنت وارد شوید:

<http://www.crystalinks.com>

در این پایگاه، تمدن‌های باستانی زیر معرفی شده‌اند:

۳. پیوند Authors فهرست کامل مؤلفان این پروژه هفت جلدی را معرفی می‌کند.

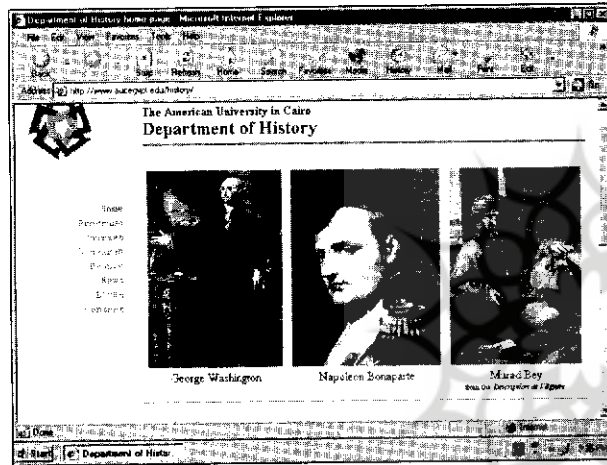
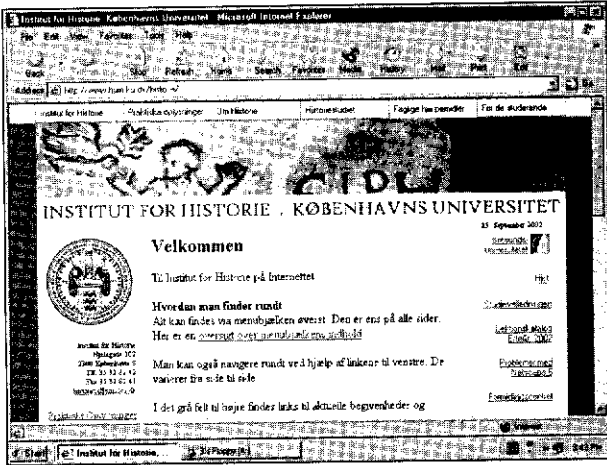
انتشارات دانشگاه کالیفرنیا:

برای آشنایی با انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در اینترنت، به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.ucpress.edu>

این پایگاه، مجموعه انتشارات خود را در چند طبقه تقسیم کرده که شامل کتب، مجلات، مکتوبات الکترونیکی (E-Editions)، عضویت و بخش جست‌وجو می‌باشد. در بخش کتب، مجموعه کامل کتاب‌هایی که توسط این انتشارات به چاپ رسیده، قابل دریافت است. این کتاب‌ها براساس نام مؤلف، عنوان، تاریخ چاپ و یا موضوع طبقه‌بندی شده‌اند در این پایگاه می‌توان به فهرست و خلاصه‌ای از کتاب‌های مربوط به باستان‌شناسی، فولکلور، اسطوره‌شناسی، تاریخ، تاریخ هنر، ادبیات باستانی، تاریخ رنسانس، هلنیسم و غیره که از انتشارات دانشگاه کالیفرنیا است، دسترسی پیدا کرد.

فرهنگ و تمدن هلنی، جایگاه خاصی در بین مورخان غربی دارد. انتشارات دانشگاه کالیفرنیا با نشر کتب مربوط به فرهنگ و جامعه هلنی، نقش مهمی در معرفی آن دارد. پایگاه زیر، فهرستی از کتب مربوط به این حوزه را در سایت اینترنتی دانشگاه کالیفرنیا معرفی می‌کند:

○ چین باستان شامل: هنر، باستان‌شناسی، معابد، دین بودا، کنفوسیوس،
 اکتشافات جدید باستان‌شناسی در چین، علوم و موسیقی باستانی چین، ریاضیات
 قدیمی چین، اسطوره و فولکلور در چین، آشنایی با دیوار بزرگ چین
 ○ مصر باستان شامل: هنر و معماری در مصر باستان، نجوم، اکتشافات
 جدید باستان‌شناسی، خدایان مصری، نقشه‌های مصر قدیم، اسطوره‌های
 مصری.

○ یونان باستان شامل: اسکندر، علم و هنر یونان باستان، نجوم، جنگ‌های
 یونان و...

○ هند باستان شامل: معماری، نجوم، فرهنگ و زبان سانسکریت،
 ریاضیات و فلسفه، علوم و پزشکی، ورزش.

○ ژاپن باستان شامل: تاریخ ژاپن، نجوم و فولکلور، خدایان باستانی.
 ○ روم باستان شامل: جاده‌ها و حمل و نقل، معماری و هنر، امپراتوری
 بیزانس، ظهور و سقوط امپراتوری روم، تقویم، علوم، زبان و فرهنگ.

○ استرالیای باستانی
 ○ آمریکای باستانی شامل: تمدن‌های آستک، اینکاها و مایاها
 ○ ایران باستان شامل:

اکد، آشور، بابل و کنعان و عبری، هیتی، هخامنشیان، اسکندر، جنگ‌های
 ایران و یونان و...

آدرس زیر در این پایگاه، ما را با تاریخ باستانی ایران آشنا می‌سازد:

<http://www.crystalinks.com/iran.html>

از طریق آدرس زیر هم می‌توان با سنگ نوشته‌های مربوط به کورش و
 داریوش آشنا شد:

<http://www.crystalinks.com/cyrustablets.html>

۴. اسطوره‌های بین‌النهرین:
 کریستوفر سیرن* عضو مؤسسه تکنولوژی ماساچوست در آمریکا،
 تحقیقاتی را در زمینه اسطوره‌های بین‌النهرین انجام داده است.

برای آشنایی با مطالب این محقق در زمینه اسطوره‌های سومری به آدرس
 زیر وارد شوید:

<http://members.bellatlantic.net/vze۳۳۹pz/sumer-faq.html>

آدرس زیر هم کاربران را با پاسخ چند سؤال در زمینه اسطوره‌های هیتی آشنا
 می‌سازد:

<http://members.bellatlantic.net/vze۳۳۹pz/hittite-ref.html>

از طریق آدرس زیر هم می‌توان با اسطوره‌های کنعانی آشنا شد.
<http://members.bellatlantic.net/vze۳۳۹pz/canaanite-faq.html>

پایگاه زیر هم، ما را با پاسخ سؤالاتی در زمینه اسطوره‌های آشوری - بابلی
 آشنا می‌سازد.
<http://members.bellatlantic.net/vze۳۳۹pz/assyrbabyl-faq.html>

۵. ادبیات سومری در دانشگاه آکسفورد
 دانشگاه آکسفورد در انگلیس، پایگاهی را برای معرفی ادبیات سومری
 راه‌اندازی کرده است.

هدف از این برنامه آشنایی کاربران تاریخ و زبان‌شناسان با زبان سومری در
 بین‌النهرین باستانی می‌باشد که در اواخر هزاره سوم و اوایل هزاره دوم پیش از
 میلاد رایج بوده است. برای مطالعه این پروژه به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.etcsl.orient.ox.ac.uk>

۶. پایگاه آشوریان:
 این پایگاه توسط جمعیت آشوریان راه‌اندازی شده و هدف آن اطلاع‌رسانی
 در مورد جمعیت آشوریان حاضر در جهان، معرفی نشریه آشوریان، تاریخ آشوریان
 و ارتباط الکترونیکی آشوریان جهان با یکدیگر می‌باشد. برای مطالعه این سایت
 به آدرس زیر در اینترنت وارد شوید:

این پایگاه توسط جمعیت آشوریان راه‌اندازی شده و هدف آن اطلاع‌رسانی
 در مورد جمعیت آشوریان حاضر در جهان، معرفی نشریه آشوریان، تاریخ آشوریان
 و ارتباط الکترونیکی آشوریان جهان با یکدیگر می‌باشد. برای مطالعه این سایت
 به آدرس زیر در اینترنت وارد شوید:

به آدرس زیر در اینترنت وارد شوید:

<http://www.nineveh.com>
 انتخاب پیوند history و یا اتصال به آدرس زیر در اینترنت، کاربران را با
 بخش تاریخ در این پایگاه آشنا می‌سازد:

<http://www.nineveh.com/history.htm>

در این صفحه، پژوهشی پیرامون عملیات نظامی سارگن، تألیف
 آنتونی گاریا* و همچنین آشنایی با قصر آشور بانیبال، گنجانده شده
 است.

۷. پروژه فرهنگ لغت آشوری:
 چنانچه قصد دارید با پروژه فرهنگ آشوری دانشگاه شیکاگو** آشنا شوید،
 به سایت زیر وارد شوید:

<http://www-oi.uchicago.edu/OI/PROJ/CAD/CAD.html>

کار تدوین این فرهنگ لغت در ۱۹۲۱ توسط جیمز هنری بریستد** آغاز شد.
 در این پروژه از کلیه متون میخی به جای مانده از ۲۴۰۰ قبل از میلاد تا سال صد
 میلادی، که توسط باستان‌شناسان از مناطق باستانی خاورمیانه کشف گردیده،
 استفاده شده است.

۸. قانون حمورابی:
 آدرس زیر، که بخشی از پایگاه اینترنتی دانشگاه فوردهام* است، کاربران را
 با قانون حمورابی آشنا می‌سازد:

<http://www.fordham.edu/halsall/ancient/hamcode.html>

و مؤلف کتاب راهنمای آبی به چین، کتاب آبا مارکوپولو به چین رفت؛ را در ۲۰۸ صفحه، در سال ۱۹۹۷ منتشر نمود.

همه می‌دانیم که مارکوپولو به چین سفر کرد، چند سالی را در خدمت خان مغول گذراند و سپس به ایتالیا بازگشت. اما فرانسویس وود، در این کتاب استدلال می‌کند که نه تنها مارکوپولو هرگز به چین نرفت، بلکه حتی هرگز از دریای سیاه یعنی جایی که خانواده‌اش به عنوان یک بازرگان به تجارت مشغول بودند نیز عبور نکرد.

۲- همچنین فرانس می‌کائیل^{۳۲}، استاد بازنشسته دانشگاه جرج واشنگتن و متخصص تاریخ چین، کتاب چین در طول اعصار^{۳۳} را در سال ۱۹۸۶ منتشر نمود. پیشگفتار این کتاب از فردریک موت^{۳۴} و مقدمه آن از روبرت اسکالاپینو^{۳۵} می‌باشد.

مؤلف در این کتاب، تاریخ چین را از قدیمی‌ترین ایام (دوران پالئولیتیک) تا عصر مائو به رشته تحریر درآورده است.

۳- موریس روسابی^{۳۶} استاد تاریخ مغول و چین در کالج کوینز^{۳۷} در دانشگاه نیویورک و استاد مدعو دانشگاه کلمبیا، تحقیقاتی را در حوزه تاریخ مغول انجام داده است. دکتر روسابی در ۱۹۸۹، کتاب قوییلای خان را در ۳۴۴ صفحه، با هدف تشریح زندگی‌نامه این شخصیت مغولی، تألیف و توسط انتشارات دانشگاه کالیفرنیا به چاپ رسانیده است. مؤلف در تهیه این کتاب از منابع اصلی موجود در آسیای شرقی و خاورمیانه بهره برده است. دکتر روسابی همچنین یک سخنرانی با عنوان «زن در دربار مغول» در موزه هنر دنور^{۳۸} ایراد کرده و در آن به نقش زنان در رهبری امپراتوری مغول و فتوحات آنان پرداخته است. برای مطالعه این سخنرانی به آدرس زیر در اینترنت وارد شوید:

<http://members.tripod.com/mongolianpage/women.txt>

جاده ابریشم^{۳۹} عنوان یکی دیگر از پژوهش‌های دکتر روسابی است که به تشریح خط سیر و ویژگی‌های این جاده تاریخی می‌پردازد. برای مطالعه این تحقیق به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.aasianst.org/EAA/Silkroad.htm>

این محقق هم اکنون در یک پروژه تاریخی با عنوان هنر ایران دوره ایلخانی یا موزه هنر متروپلیس و موزه هنر ایالت لوس آنجلس همکاری می‌کند. ۴- یکی دیگر از پژوهش‌گران حوزه تاریخ چین و تبت، خانم ماری کرایچ^{۴۰} نام دارد. او محقق اهل انگلیس و آشنا به تاریخ تبت و دالایی لاما است. یکی از آخرین پژوهش‌های وی، کتاب کاندون نام دارد که به معرفی شخصیت دالایی لاما پرداخته است. مهمترین مباحث این کتاب عبارتند از:

○ مرگ یک دالایی لاما.

○ در سرزمین اسب‌ها.

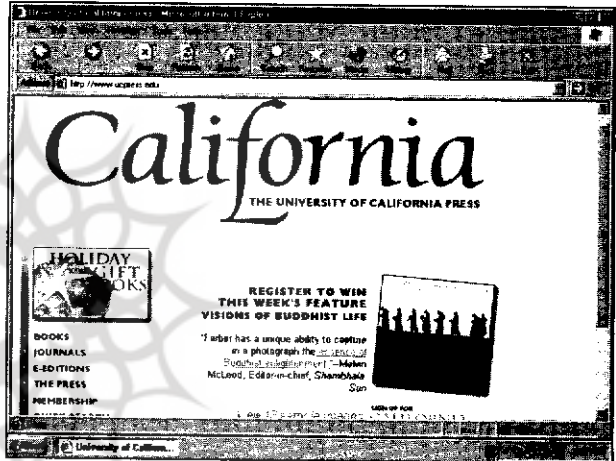
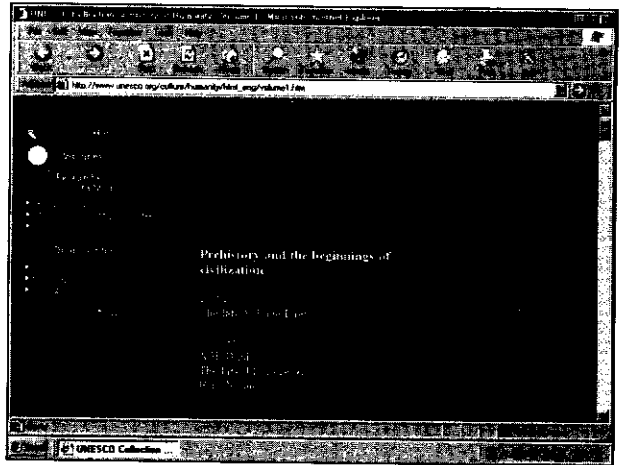
○ شهر خدایان.

○ بین الطلوعین خدایان ۵-۱۹۷۴.

○ چین در سال ۵-۱۹۵۴.

۵- دکتر کرایچ باکستر استاد تاریخ و علوم سیاسی کالج جونیا^{۴۱}، کتاب تاریخ بنگلادش را در ۱۹۲ صفحه و در ۱۹۹۸ منتشر کرده است. این کتاب روند تاریخی شکل‌گیری کشور بنگلادش را از دوره باستان تا عصر حاضر تشریح می‌کند. در سال ۱۹۹۶، بنگلادش، بیست و پنجمین سال استقلال خود را جشن گرفت. این کشور در ۱۹۷۱ از پاکستان مستقل شده و دمکراسی را در کشور خود بر پایه چهار اصل پایه‌گذاری کرد: دمکراسی-سکولاریسم-سوسیالیسم و ملی‌گرایی

۶- رالف مگنوس^{۴۲}، هم‌هنگ‌کننده مطالعات خاورمیانه در مدارس ناوال به همراه ادن نابی^{۴۳} کتاب افغانستان: ملا، مارکس و مجاهد را در سال ۲۰۰۰ منتشر کرده‌اند. موسسات و نشریات متعددی، در مورد ارزش و اعتبار این کتاب اظهار نظر کرده‌اند. نشریه علمی MESA و مجله بین‌المللی خاورمیانه از آن جمله‌اند. رالف مگنوس، دستیار فرهنگی سابق سفیر امریکا در کابل، با کمک ادن نابی، متخصص مسائل خاورمیانه و آسیای مرکزی و با سابقه تدریس در

۹. تاریخ بابل:

آدرس زیر کاربران را با تاریخ منطقه باستانی بابل در بین‌النهرین آشنا می‌سازد:

<http://www.theplumber.com/history.html>

۱۰- پایگاه سومریان:

جان هالوران^{۴۴} در لوس آنجلس کالیفرنیا، پایگاهی را برای معرفی زبان و فرهنگ سومری تأسیس کرده است. برای مطالعه این پایگاه به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.sumerian.org>

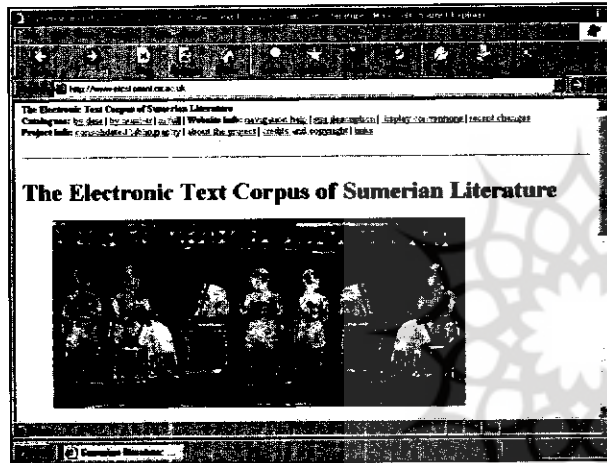
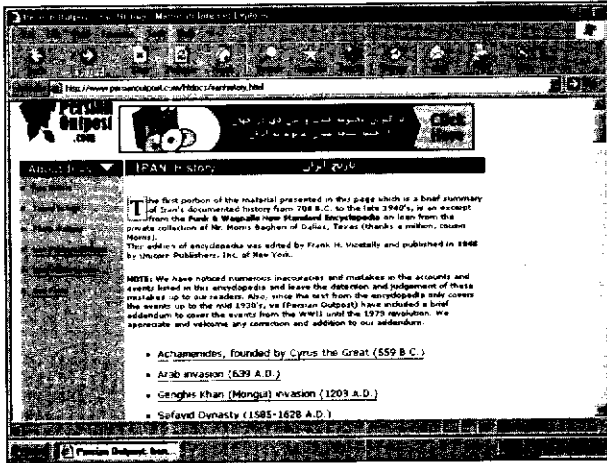
آدرس زیر در همین پایگاه، کاربران را با پرسش و پاسخ‌های متعارف در مورد تاریخ، فرهنگ و ادبیات سومری آشنا می‌سازد:

<http://www.Sumerian.org/sumerfaq.htm>

موسس این پایگاه به هشتاد و پنج پرسش در این زمینه پاسخ داده است. تازه‌های پژوهش در اینترنت

وسعت جغرافیایی آسیا، زمینه‌های متفاوتی را برای تألیف تاریخ این قاره فراهم کرده است. در بعضی از مراکز پژوهشی غرب، گروه‌های تخصصی ویژه‌ای برای مطالعه در مسائل چین، ایران، هند و... دایر شده است. این مراکز، هرازچندگاهی، آخرین پژوهش خود را در حوزه تاریخ این کشورها منتشر می‌سازند.

۱- فرانسویس وود^{۴۵}، رئیس گروه چین‌شناسی کتابخانه بریتیش انگلیس

دانشگاه‌های کلمبیا، هاروارد، ماساچوست و ویس کانسین، توانسته‌اند که در این کتاب تاریخ افغانستان را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهند.

فصل اول آن به تاریخ افغانستان از ابتدا تا سال ۱۹۷۳ می‌پردازد. سپس به جایگاه جغرافیای سیاسی افغانستان در گذشته و حال اشاره شده است. فصل بعدی با عنوان رسوم اسلامی افغانستان، تأثیرات فرهنگی اسلام را بر عادات و رسوم مردم این کشور بررسی می‌کند. فصل بعدی مربوط به مارکس و مارکسیسم در میان افغان‌ها است. فصول بعدی این کتاب در مورد جنگ مجاهدین با اشغالگران روسی و تاریخ سیاسی افغانستان در جنگ سرد است.

۷- تاریخ و فرهنگ ترک نیز مورد علاقه متخصصین اروپایی به ویژه آلمانی قرار گرفته است. یکی از این تألیفات کتاب جغرافیای سیاسی جدید ترکیه، از بالکان تا غرب چین^{۳۸} است. مولفین این اثر دکتر گراهام فولر^{۳۹} و یان لیر^{۴۰} اعضای هیات علمی گروه علوم سیاسی در آلمان می‌باشند.

این کتاب ضمن معرفی تاریخی فرهنگ و جغرافیای سیاسی نژاد ترک (از بالکان تا آسیای مرکزی و غرب چین) به اهمیت جایگاه ترکیه امروزی در معادلات سیاسی پرداخته و آن را در مباحثی همچون عضویت در ناتو، نقش مهم آن در مسائل خاورمیانه و ارتباط آن را با آسیای مرکزی و اروپای آمریکا بررسی می‌کند.

این کتاب که در ۲۱۶ صفحه و در سال ۱۹۹۳ منتشر شده، از یک مقدمه و پنج فصل تشکیل می‌شود.

گروه تاریخ دانشگاه‌های جهان

گروه تاریخ دانشگاه آمریکایی قاهره:

برای آشنایی با گروه تاریخ دانشگاه آمریکایی قاهره در مصر به آدرس اینترنتی زیر وارد شوید:

<http://www.aucegypt.edu/history>

تعدادی از اعضای هیات علمی این گروه عبارتند از:

۱- دکتر جیسون تامسون^{۴۱}، دانشیار این گروه که دکترای خود را در ۱۹۹۸ از دانشگاه میشیگان دریافت داشته و در زمینه تاریخ معاصر به تدریس و تحقیق مشغول است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

jason@aucegypt.edu jason

۲- دکتر استوارت وینگر^{۴۲}، استادیار این گروه در زمینه تاریخ غرب و آمریکا به تحقیق مشغول است.

۳- دکتر آلاستایر فاینلن^{۴۳} استادیار این گروه در زمینه تاریخ جنگ جهانی دوم به تدریس و تحقیق مشغول است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

afinlan@aucegypt.edu

۴- دکتر جیل ادواردز^{۴۴}، استاد تاریخ و متخصص تاریخ روابط آنگلو-آمریکایی و تاریخ اروپا می‌باشد.

۵- دکتر دیوید بلانکز^{۴۵} دانشیار این گروه که دکترای خود را در ۱۹۹۱ از دانشگاه ایالتی اوهایو دریافت داشته و اخیراً با همکاری دکتر میشل فراستو^{۴۶}، تدوین کتابی با عنوان دیدگاه‌های غربی از اسلام در اروپای قرون وسطی و اوایل دوره جدید را به انجام رسانیده است. این کتاب توسط انتشارات اس.تی. مارتین در نیویورک به چاپ رسید.

۶- دکتر میشل ریمر^{۴۷} دانشیار و مدیر گروه تاریخ این دانشگاه می‌باشد. وی که در ۱۹۹۰ از گروه تاریخ دانشگاه Connecticut در آمریکا به این دانشگاه منتقل شده، در زمینه تاریخ مصر و کشور مغرب به تدریس و تحقیق مشغول است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

mjreimer@aucegypt.edu

۷- دکتر مارک سجویک^{۴۸}، استادیار این گروه است که تحقیقاتی را در زمینه «اصلاحات اسلامی در قرون هجده، نوزده و بیستم» انجام داده است. برای مکاتبه و تبادل نظر با وی به آدرس پست الکترونیکی زیر نامه بفرستید:

Sedgwick@aucegypt.edu

گروه تاریخ دانشگاه ملی مغولستان:

دانشگاه ملی مغولستان در اولان باتور، دانشکده‌های مختلف را تحت پوشش دارد. دانشکده علوم اجتماعی یکی از این دانشکده‌ها است که در ۱۹۴۷م کار خود را در ابتدا با گروه تاریخ آغاز نمود. سپس گروه‌های فلسفه، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی و الهیات بدان افزوده شد برای آشنایی با دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه ملی مغولستان به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.num.edu.mn/pages/schools/fss.htm>

بیشتر محققین و استادان گروه تاریخ این دانشکده، در حوزه تاریخ مغولستان مشغول به تحقیق هستند از جمله:

۱- دکتر د. لولزی دولگر^{۴۹}، دانشیار گروه تاریخ و متخصص تاریخ مغولستان.

۲- دکتر ژ. بوله با تار^{۵۰}، متخصص تاریخ مغول.

۳- دکتر خ. خوخن باتار^{۵۱}، دانشیار و متخصص تاریخ مغولستان.

۴- دکتر ز. باسانجا^{۵۲}، دانشیار و متخصص تاریخ مغولستان

۵- دکتر گون گورجا^{۵۳}، دانشیار و متخصص تاریخ مغولستان.

۶- دکتر خ. چولون باتار^{۵۴}، دانشیار و متخصص تاریخ آسیا و آفریقا.

گروه تاریخ دانشگاه‌های برزیل:

۱- گروه تاریخ دانشگاه ایالتی کامپیتاس^{۵۵} در ساتوپائولو

<http://www.unicamp.br/iffch/departamentos/dh>

۲- گروه تاریخ دانشگاه پونتی فیسیا^{۵۶} در ریودو ژانیرو

his.html http://www.pucric.br/sobrepuc/depto/historia/in
 گروه تاریخ دانشگاه فدرال ریورودو ژانیرو

http://www.ifcs.ufrj.br/historia/index.html

گروه تاریخ دانشگاه‌های دانمارک:

۱- گروه تاریخ و باستان‌شناسی دانشگاه آرهاس^{۳۸}

http://www.au.dk/en/hum/uhistfag/studhaft.htm

۲- گروه تاریخ دانشگاه سیداناسک^{۳۹}

http://www.humaniora.sdu.dk/hraun/

۳- گروه تاریخ دانشگاه کپنهاگ

http://www.hum.ku.dk/historie/

در این گروه دکتر پینتر کریستن سن^{۴۰} در حوزه تاریخ اسلام به تحقیق مشغول است.

برای آشنایی بیشتر با این محقق به آدرس زیر وارد شوید:

http://www.hum.ku.dk/historie/omnavne/christensenpeter.html

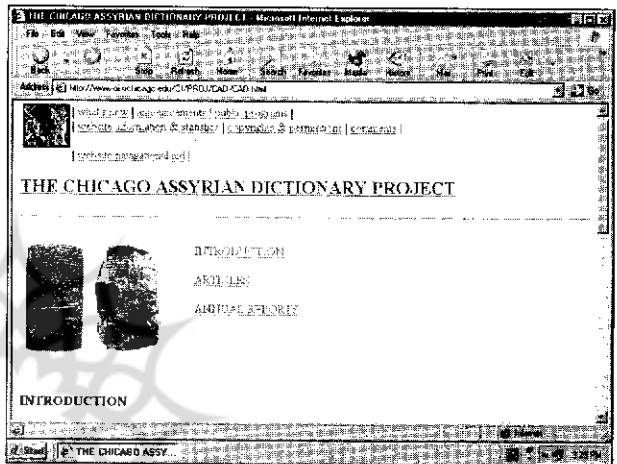
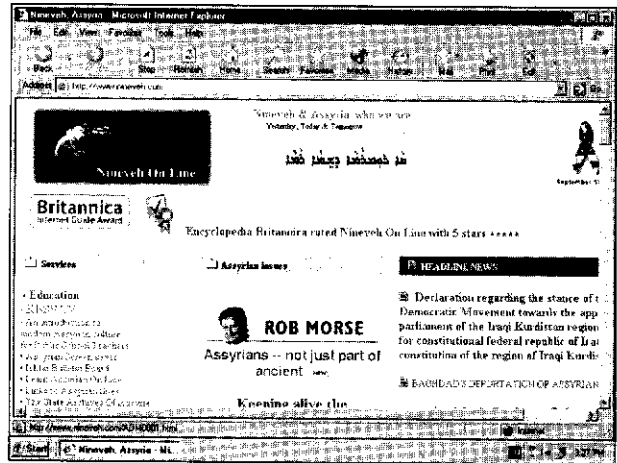
گروه تاریخ مدرسه آمریکایی طنجه در مراکش:

برای آشنایی با گروه تاریخ مدرسه آمریکایی طنجه در کشور مراکش به آدرس زیر وارد شوید:

http://www.asat.org

در این مدرسه دانشگاهی، گرایش‌های مختلفی در رشته تاریخ وجود دارد. درگرایش تاریخ باستان و قرون وسطی، دانشجویان با تاریخ و تمدن باستانی خاورمیانه و یونان، فرهنگ هلنی، امپراتوری روم، مسیحیت، ظهور اسلام، جنگ‌های صلیبی، رنسانس و تحولات علمی در اروپا آشنا می‌شوند.

گرایش بعدی، تاریخ اسلام است. در این مقطع دانشجویان با تاریخ عرب پیش از اسلام، پیامبر اسلام (ص) و ظهور اسلام، خلفای اموی و عباسی، هجوم مغول، جنگ‌های صلیبی، ظهور ترکان، سلاجقه امپراتوری عثمانی، امپریالیسم اروپایی، ناسیونالیسم عرب، جنگ‌های اول و دوم جهانی، انقلاب مصر و بحران فلسطین آشنا می‌شوند.

۵۷- Ralph H. magnus

۳۴- John Curtis

۵۸- Eden Naby

۳۵- Arthur T. olmstead

۵۹- Turkey's New Geopolitics

۳۶- john R. perry

From the balkans to western china

۳۷- M. C. Hillmann

۶۰- Graham E. Fuller

۳۸- Crystalink

۶۱- Ian o. lesser

۳۹- Eliia Crystal

۶۲- Jason thompson

۴۰- Chirstopher B. siren

۶۳- Stewart Winger

۴۱- Anthony Garia

۶۴- Alastair Finlan

۴۲- The Chicago Assyrian Dictionary project

۶۵- Jill Edwards

۴۳- James Henry Breasted

۶۶- David Blanks

۴۴- John A. Halloran

۶۷- Michael Frassetto

۴۵- Frances wood

۶۸- Michal Reimer

۴۶- Franz michael

۶۹- Mark Sedgwick

۴۷- China Through

۷۰- D. Ulziiolgor

The Ages : History of A

۷۱- J. Boldbaatar

CivLization

۷۲- Kh. Khuukhenbaatar

۴۸- Frederick W. mote

۷۳- Z. Baasanjav

۴۹- Robert A. Scalapino

۷۴- U. Gongorjav

۵۰- Morris Rossabi

۷۵- Kh. Chuluunbatar

۵۱- Queens College

۷۶- Campinas State university

۵۲- Denever Art museum

۷۷- Pontificia

۵۳- The Silk Roads

۷۸- Aarhus university

۵۴- mary Craig

۷۹- Syddansk university

۵۵- Craig Baxter

۸۰- Peter Christensen

۵۶- Juniata College

استاد تاریخ و فلسفه ایران باستان در مؤسسه شرق‌شناسی دانشگاه ناپل و رئیس مؤسسه خاورمیانه رم.

۲۰- M. A. Dandamaev

مدیر گروه مطالعات شرق‌شناسی باستان در مؤسسه مطالعات شرقی سن پترزبورگ روسیه

۲۱- Gennadi A. Koshelenko

استاد تاریخ باستانی غرب آسیای مرکزی و استاد مؤسسه باستان‌شناسی آکادمی علوم روسیه.

۲۲- Jozef Wolski

استاد تاریخ ایران و هلنی دانشگاه ژاچلن (Jagellone) در لهستان.

۲۳- philip Gignoux

استاد تاریخ زرتشتی و مذاهب ایران باستان در فرانسه

۲۴- I. Bazin

۲۵- S. m. cissoko

۲۶- A. A. Kamel

۲۷- P. Burke

۲۸- H. Inalcik

۲۹- G. H. Humont

۳۰- peter Green

۳۱- Robert Kallet marx

۳۲- Getzel Meddelson Cohen

۳۳- Josef Wiesehofer

پی‌نوشت‌ها:

۱- history of Humanity

۲- federico mayor

۳- prehistory

۴- S. J. laet

۵- A. H. Dani

۶- J. I. lorenzo

۷- R. B. Nunoo

۸- Homo Habilis

۹- Homo erectus

۱۰- Neander thalensis

۱۱- Sapiens

۱۲- From the beginnings of food production to the First States.

۱۳- From the Third

Millennium the Seventh Century B. C

۱۴- J. P. Mohen

۱۵- From the Seventh Century

B. C ID the Seventh

century AD

۱۶- E. Condurachi

۱۷- J. Herrmann

۱۸- E. Zurcher

۱۹- Gherardo Gnoli